

نزیکی زیناکردن مه‌که‌ونه‌وه

[کردی - کوردی - kurdisch]

پشتیوان ساییر عه‌زیز

۲۰۱۱ - ۱۴۳۲

IslamHouse.com

﴿ ولا تقربوا الزنا ﴾
« باللغة الكردية »

بشتيوان صابر عزيز

٢٠١١ - ١٤٣٢

IslamHouse.com

نزیکی زیناکردن مه‌که‌ونه‌وه

موسلمانانی خۆشه‌ویست پێشه‌کی ده‌ییت ئه‌وه بزانی که‌وا هه‌رکه‌سیک سه‌ریچی خواو پێغه‌مبه‌ره‌که‌ی بکات و سنوره‌کانی(خوا) بیه‌زنییت، خوای گه‌وره ده‌یخاته ئاگرکه‌وه هه‌میشه ده‌میئنه‌وه تیایدا، وه سزابه‌کی ریسواکه‌ری بۆ هه‌یه.

وه ئیبن القیم ره‌حمه‌تی خوای لی بیت ده‌لیت: "خوای په‌روه‌ردگار شیرک وزینا و ولیواته کردنی به پیس و زینابه‌خش وه‌سف کردوه له کتیبه‌که‌ی... وه ئه‌و جو‌ره تاوانانه ده‌بنه ماپه‌ی بۆگه‌نی دل و تیکچوونی ئایین...".

وه هه‌روه‌ها ئاشکرایه که‌وا شه‌ریعه‌تی پیروزی ئیسلام نه‌ک هه‌ر زینای حه‌رام کردوه، به‌لکو هه‌موو ئه‌وکون و که‌له‌به‌رو ریگا و ریچکانه‌شی داخستوووه که مرۆف په‌لکیش ده‌که‌ن به‌ره‌و زینا.

خوای گه‌وره ده‌فه‌رمووت: { وَلَا تَقْرُبُوا الزَّانِيَةَ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا } الإسراء:

۳۲.

واته: و نزیکی زیناش مه‌که‌ونه‌وه به‌راستی ئه‌وه کرده‌وه‌یه‌کی زور ناشرین و ریگه‌یه‌کی پیس و خراپه.(ته‌فسیری پوخته‌ی قورئان).

حوکمی زیناکردن:

زیناکردن له تاوانه گه‌وره‌کانه، وه سزای ئه‌و پیاوه‌ی که ژنی هینابی و نه‌و ژنه‌پیش که می‌ردی کردبێ زینا بکه‌ن، ئه‌وه ده‌ییت په‌رحم بکرین به به‌لگه‌ی ئه‌م فه‌رموده‌یه‌ی پێغه‌مبه‌ری خودا:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):
(لَا يَجِلُّ دَمٌ [أَمْرِي] مُسْلِمٍ - يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّي رَسُولُ اللَّهِ - إِلَّا يَأْخُذِي ثَلَاثٌ:
الثِّبُ الزَّانِي، وَالنَّفْسُ يَالنَّفْسُ وَالتَّارِكُ لِدِينِهِ الْمُفَارِقُ لِلْجَمَاعَةِ). رواه مسلم.

واته: له (عبداللہ) ی کوری (مسعود) هوه ده لئ: پیغهمبه ر (صلی اللہ علیہ وسلم)
فہرمووبہ تی: (حال نیہ خوئنی هیچ کہ سیکی موسلمان - کہ شایہ تی بدات بہ وہی
کہ هیچ کہ سیکی شایانی پهرستن نیہ جگہ له خواو، منیش پیغهمبه ری خوام- مه گہر
بہ یہ کی له م سیانہ نہ بیت: پیاوی ژن هاوردوو ژنی میرد کردو کہ زینا بکن، و گیان بہ
گیان [کہ سی کی سئ بہ ناحہ قی بکوژی و له تولہ یدا ده کوژیته وه] و کہ سی پاشگہز
بیتہ وه له ئاینی خوئی و له کومہ لئ موسلمانان جیابیتہ وه).

به لام پیاوی زیناکارو ئافره تی زیناکار گہر هاوسہ ردار نہ بوون بہ ریگیایہ کی شہرعی،
ئہ وه ہہر یہ کیکیان سہد دار (شہلاق) یان لئ دہ درت و سالیکیش دوور دہ خرنتہ وه له و
شوئنی کہ وا تاوانہ کہی تیدا ئہ نجامدراوہ، بہ بہ لگہی فہرمودہی پیغهمبه ری
خوا (صلی اللہ علیہ وسلم): (وعلى ابنك جلد مائة وتغريب سنة) متفق عليه.

وه خواي گہوره دہ فہرموئت: { الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ
وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلْيَشْهَدْ عَذَابَهُمَا
طَائِفَةٌ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ } (النور: ٢).

ژن و پیاوی زیناکہر ہہر یہ کیکیان سہد دار (شہلاق) یان لئ بدہن وه بہ زہیی
ہاتہ وه تان پیاندا (ژن و پیاوی زیناکہر) نہ تان گری له (جئ بہ جئ کردنی) فہرمانی
خوا ئہ گہر ئیوہ باوہرتان ہہ یہ بہ خواو بہ روژی دواپی وه با ئامادہی بینینی سزادانی
ئہ و دووانہ بن کومہ لئک له باوہرداران. (تہفسیری پوختہی قورئان)

وه دہ فہرموئت: { الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ
مُشْرِكٌ وَحَرَّمَ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ } (النور: ٣).

پیاوی زیناکہر مارہی ناکات تہ نہا ئافره تی زیناکہر و ئافره تی موشریک نہ بی وه
ئافره تی زیناکہر مارہی ناکات پیاوی زیناکہر یا پیاوی موشریک نہ بی ئہ و مارہ کردن و
شو کردن بہ زیناکہرہ یا ساغ کراوہ لہ سہر ئیمانداران. (تہفسیری پوختہی قورئان).

بهرد باران کردنی ژن و پیاوی داوین پیس

عن عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُتْبَةَ: أَنَّهُ سَمِعَ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَبَّاسٍ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ) يَقُولُ: قَالَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، وَهُوَ جَالِسٌ عَلَى مَنبَرِ رَسُولِ (صَلَى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ مُحَمَّدًا (صَلَى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) يَأْلِحُ، وَأَنْزَلَ عَلَيْهِ الْكِتَابَ، فَكَانَ مِمَّا أَنْزَلَ عَلَيْهِ آيَةُ الرَّجْمِ، قَرَأَتَهَا وَوَعَيْنَاهَا وَعَقَلْنَاهَا، فَرَجَمَ رَسُولُ (صَلَى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) وَرَجَمْنَا بَعْدَهُ، فَأَخْشَى أَنْ يَطَالَ بِالنَّاسِ زَمَانٌ أَنْ يَقُولَ قَائِلٌ: مَا نَحْدُ الرَّجْمِ فِي كِتَابِ اللَّهِ تَعَالَى، فَيَضُؤُوا بِتَرْكِ قَرِيضَةٍ أَنْزَلَهَا اللَّهُ، وَإِنَّ الرَّجْمَ فِي كِتَابِ اللَّهِ حَقٌّ عَلَى مَنْ زَنَى - إِذَا أَحْصَنَ - مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ، إِذَا قَامَتِ الْبَيِّنَةُ، أَوْ كَانَ الْحَبْلُ أَوْ الْإِعْتِرَافُ.

واته: له (عبيدالله) ی کوری (عبدالله) ی کوری (عتبه) وه ده گپرنه وه: که له (عبدالله) ی کوری (عباس) ی بیستووه ده یووت: (عمر) ی کوری (خطاب) له کاتیکدا که له سه ر دوانگه ی پیغه مبهری خوا دانیشتووه وتوبه تی: بیگومان خوا - محمد- ی به حق ره وانه کردووه و قورثانی بو ناردووه، له وهی که خوا ناردبوویه سه ری ئایه تی به رده باران کردنی [داوین پیس] بوو خویند بوومانه وه ولیی حالی بووبوین و تیی گه شتبووین، پیغه مبهر (صلی الله علیه وسلم) خوئی [پیاو و ژنی] داوین پیسی به رده باران کردووه و نیمه پیش پاش نه و کردومانه، نه ترسم له وهی گهر روژگار به خه لکی تیپهر بکات و درپژ بکیشیت که سی نه و توپان لپراست بیته وه و بلی: له نامه ی خوی بالاده ستا به رده باران کردنی تیا نیه ئینجا سه ریان لپیشیوت و گومرابین به وازهینان له حوکمیک که خوا دای به زاندوه، به راستی به رده باران کردن له قورثاندا حه قیکی نه گوره له سه ر که سی که زینای کردیبت، نه گهر ژنی شوو کردو یان پیاوی ژن هاوردو بیبت به و مه رجه ی [چوار] شایهت هه بیبت، یان سک پربوون، یان دان پیاوان.

زینا کردن به چی جیگیر ده بیبت:

جیگر بوونی زینا کردن به شایه تی چوار که س ده بیبت، خوی گه و ره ده فه رموت: **{وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ}** (النور: ٤)

نه وانه ی که بوختانی (زینا) ده که ن بو نافرته تانی داوین پاک له پاشان چوار شایهت ناهینن (له سه ر راستی بوختانه که یان) نه وه هه شتا دار (شه لاق) یان لی بده ن ئیتر هه رگیز شایه تیان لی وه رمه گرن وه نه وانه له سنوور ده رچوون. (ته فسیری پوخته ی قورثان)

ههروهها به دانپننان جیگر ده بیته وه کو کردهوهی ماعز خوا لپی پرازی بیت کاتیک دانینا به زینا کردنه کهی وسگپربونی نهو ئافره تهی که زینا کهی له گه لدا کردبوو له لای پیغه مبهری خوا (صلی الله علیه وسلم).

بهردبارانکردنی زیناکه ر دواى چوار جار دان پانانی حوی

عَنْ بُرَيْدَةَ (رضي الله عنه): أَنَّ مَاعِزَ بْنَ مَالِكٍ الْأَسْلَمِيَّ أَتَى رَسُولَ (صلى الله عليه وسلم) فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنِّي قَدْ ظَلَمْتُ نَفْسِي وَزَنَيْتُ، وَإِنِّي أُرِيدُ أَنْ تُطَهِّرَنِي. فَردَهُ، فَلَمَّا كَانَ مِنَ الْغَدِ أَتَاهُ، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي قَدْ زَنَيْتُ، فَردَهُ الثَّانِيَةَ: فَأَرْسَلَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وسلم) إِلَى قَوْمِهِ فَقَالَ: (أَتَعْلَمُونَ يَعْقِلُهُ بَأْسًا؟ تُنْكِرُونَ مِنْهُ شَيْئًا). فَقَالُوا: مَا نَعْلَمُهُ إِلَّا وَفِي الْعَقْلِ مِنْ صَالِحِينَ فِيمَا نُرَى. فَأَتَاهُ الثَّالِثَةَ: فَأَرْسَلَ إِلَيْهِمْ أَيْضًا فَسَأَلَ عَنْهُ، فَأَخْبَرُوهُ أَنَّهُ لَا بَأْسَ بِهِ وَلَا يَعْقِلُهُ، فَلَمَّا كَانَ الرَّابِعَةَ حَفَرَ لَهُ حُفْرَةً، ثُمَّ أَمَرَ بِهِ فَرَجِمَ. قَالَ: فَجَاءَتِ الْعَامِدِيَّةُ، فَقَالَتْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي قَدْ زَنَيْتُ فَطَهِّرَنِي. وَإِنَّهُ رَدَّهَا. فَلَمَّا كَانَ الْغَدُ، قَالَتْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ لِمَ تَرُدُّنِي؟ لَعَلَّكَ أَنْ تَرُدُّنِي كَمَا رَدَدْتَ مَاعِزًا، فَوَاللَّهِ إِنِّي لِحُبْلَى. قَالَ: (إِنَّمَا لَا فَأَذْهَبِي حَتَّى تَلِدِي). قَالَ: فَلَمَّا وَلَدَتْ أَتَتْهُ بِالصَّيِّ فِي خِرْقَةٍ قَالَتْ: هَذَا قَدْ وَلَدْتُهُ، قَالَ: (أَذْهَبِي فَأَرْضِعِي حَتَّى تَفْطِمِيهِ). فَلَمَّا فَطَمَتْهُ أَتَتْهُ بِالصَّيِّ فِي يَدِهِ كِسْرَةَ خُبْزٍ، فَقَالَتْ: هَذَا يَا نَبِيَّ اللَّهِ قَدْ فَطَمْتُهُ، وَقَدْ أَكَلَ الطَّعَامَ، فَدَفَعَ الصَّيِّ إِلَى رَجُلٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ، ثُمَّ أَمَرَ بِهَا فَحَفَرَ لَهَا إِلَى صَدْرِهَا، وَأَمَرَ النَّاسَ فَرَجَمُوهَا، فَيُقِيلُ خَالِدُ بْنُ الْوَلِيدِ يَحْجِرُ قَرْمَى رَأْسِهَا، فَتَنْصَحُ الدَّمُ عَلَى وَجْهِ خَالِدٍ، فَسَبَّهَا، فَسَمِعَ نَبِيُّ اللَّهِ (صلى الله عليه وسلم) سَبَّهُ إِيَّاهَا فَقَالَ: (مَهْلًا يَا خَالِدُ، فَوَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَقَدْ تَابَتْ تَوْبَةً لَوْ تَابَهَا صَاحِبُ مَكْسٍ لَغُفِرَ لَهُ). ثُمَّ أَمَرَ بِهَا فَصَلَّى عَلَيْهَا وَدَفِنَتْ.

واته: له (بریده) هوه ده گپرنه وه که پیاویک به ناوی (ماعزی کوری (مالک)ی (الاسلمی) هاته خزمهت پیغه مبهر (صلی الله علیه وسلم) وتی: نهی پیغه مبهری خوا، من سته مم له خوم کردوه و زینام کردوه، ئەمه وپت پاکم که یته وه له و تاوانه. پیغه مبهریش (صلی الله علیه وسلم) گه رانده وه، له پروژی دوایدا سه ر له به یانی هاته وه وتی: نهی پیغه مبهری خوا به راستی من زینام کردوه. ئەمجاره یشیان هه ر گه رانیه وه پیغه مبهر (صلی الله علیه وسلم) ناردی بۆلای که س و کار و هۆزه که ی فرمووی: (ئایا له عه قلیدا هیچ عه بیئک ئەبینن، شتیکی وای لیبه دی ده که ن که حه زی پی نه که ن؟) وتیان: نه خیر وای نازانین که وایت به لکو به پیاویکی عاقل و ته وای ده زانین له پیاو باشانی خومان دینه پیش چاومان. بۆ جاری سیهه م هاته وه بۆلای و، پاشان هه م دیسان ناردیه وه بۆلایان پرسپاری لیکردن ده رباره ی، ئەوانیش دیسان

خه به ريان پيدا يوه كه هيج شك ناهين نه له خوځي و نه له عه قليدا. كه جاري چواره م هاته وه چاليكي بو هل كه نراو، پاشان فرمانيدا به رد بارانيان كرد. ده لي: ئينجا نافرته تيكې هوږي (غاميدې) وتي: ئه ي پيغه مبهري خوا من زينام كړوه پاكم كه ره وه. ديسان نه مېشي گه رانده وه، بو روږي دوايي هاته وه وتي: ئه ي پيغه مبهري خوا بو ده مگه رننېته وه؟ ره نكه بته وېت وهك چوڼ (ماعزت) گه رانده وه منيش بگه رننېته وه ده به خوا من سكم پره فرمووي: (ده هر نا كه واته پروتا منداله كه ت ده بيت) ده لي: كاتيك منداله كه ي بوو هاته وه بو لاي منداله كه ي مه لوته كه كړد بوو له پارچه په روپه كدا. وتي: ئه مه منداله كه يه وا بوومه، فرمووي: (ده يرو شيري پيډه تاله شير ده ييرنېته وه). كاتي له شيري پريه وه به منداله كه وه هاته وه بو خزمه تي منداله كه پارچه نانكي به ده سته وه بوو، وتي: ئه ي پيغه مبهري خوا ئه مه منداله كه يه وا له شير پريومه ته وه و نانه خوږه پيش بووه. ئيتر منداله كه ده داته ده ست پياوېك له موسلمانان، پاشان فرمان نه كات چاليكي بو هل ده كه نرېت تا سر سينگي، ئينجا فرماني كرد به خه لكې په جميان كرد تا له و كاته دا خالدي كوري وليد به ردېكي تپده گريت ده پدا به سه ريدا و خوڼن فيشقه ده كات به سه روچاوي (خالدا)، ئه وپش جنپوي پيډه دات، پيغه مبهريش (صلي الله عليه وسلم) گوپي له جنپوه كه ي ده بيت كه پيې ده دات و ده فرمويت: هيور و له سه ر خو به ئه ي (خالدا) سوڼديت به و كه سه ي گياني مني به ده سته ئه م نافرته ته توبه يه كي كرد نه گه ر پياوي باجگريش ئه و توبه ي بكر داپه خوا لپي خوښ ده بوو، پاشان فرماني پيكر د نوپږي له سه ركرد و شاردپانه وه.

سزای كه سينك دان بني به زينادا

عن جَايْرِ بْنِ سَمْرَةَ (رضي الله عنه) قَالَ: أُتِيَ رَسُولُ (صلى الله عليه وسلم) بِرَجُلٍ قَصِيرٍ أَشْعَثَ زِي عَصَلَاتٍ، عَلَيْهِ إِزَارٌ، وَقَدْ زَنَى، فَرَدَّهُ مَرَّتَيْنِ، ثُمَّ أَمَرَ بِهِ فَرَجِمَ، فَقَالَ رَسُولُ (صلى الله عليه وسلم): (كُلَّمَا نَفَرْنَا غَاظِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ تَخَلَّفَ أَحَدُكُمْ بَيْنَ نَيْبِ النَّبِيِّ، يَمْنَحُ إِحْدَاهُنَّ الْكُتْبَةَ، إِنَّ اللَّهَ لَا يُمَكِّنِي مِنْ أَحَدٍ مِنْهُمْ إِلَّا جَعَلْتُهُ نَكَالًا. أَوْ نَكْلَةً). قَالَ: فَحَدَّثْتُهُ سَعِيدَ بْنَ جُبَيْرٍ فَقَالَ: إِنَّهُ رَدَّهُ أَرْبَعَ مَرَّاتٍ. وَفِي رِوَايَةٍ: فَرَدَّهُ مَرَّتَيْنِ أَوْ ثَلَاثًا.

واته: (جابر) ي كوري (سمرة) ه ده لي: پياوېكي كورته بالاي سه روږڅ نالوسكاوي به هيږ و بازوويان هينا يه خزمه ت پيغه مبهري (صلي الله عليه وسلم) كه كراسيكي له به ردابوو، زينا ي كړد بوو، تا دوو جارپش پيغه مبهري (صلي الله عليه وسلم) هر گه رانيه وه [به لام كبرا هر ده يويست پاك بيته وه] پاشان پيغه مبهري (صلي الله عليه وسلم) فرماني كرد و به ردباران كرا، ئينجا پيغه مبهري (صلي الله عليه وسلم) فرمووي:

(وا ده بیټ هر جارنك ئیمه دهرچووین بجهنگین له پرنګه ی خوادا یه کیک له ئیوه خوی ده ګرته دواوه، نه پرمینئ وهك پرمه ی سا برین، شتیکی کم به نه دازه ی ژه میك شیر ده دات به یه کیک له و ئا فره تانه، نه ګر خوا ده ستم بدات به سهر یه کیکیاندا ده بی بیکه م به پهنه بو خهلکی تر، یا پهنه دی دادهم)

زیناکهر له کاتی زینادا ئیمانئ نییه

عن أَبِي هُرَيْرَةَ (رضي الله عنه): إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صلى الله عليه وسلم) قَالَ: (لَا يَزْنِي الزَّانِي حِينَ يَزْنِي وَهُوَ مُؤْمِنٌ...).

واته: (ابوهریره)(خوای لی رازی بیټ) ده لئ: پیغه مبهری خوا(صلی الله علیه وسلم) فهرموویه تی: (زیناکهر له کاتیکدا که زینا ده کات پرؤشنایی ئیمانئ لی ده بیته وه...).

وه بیروباوه ری نه هلی سونه دهرباره ی نه و که سه ی زینا ده کات نه ګر موه حید بیټ نه وه یان سزا ده درټ به نه دازه ی تاوانه که ی پاشان ده خرټه به هه شته وه، یان خوای ګوره له سه ره تاوه لی خؤش ده بیټ وپاشان ده خرټه به هه شته وه.

زیناکردن له ګه ل خیزانی دراوسی

عن عَبْدِ اللَّهِ بن مسعود (رضي الله عنه) قَالَ: رَجُلٌ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَيُّ الذَّنْبِ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ؟ قَالَ: (أَنْ تَدْعُوَ لِلَّهِ نِدًّا وَهُوَ خَلْقُكَ). قَالَ: ثُمَّ أَيٌّ؟ قَالَ: (أَنْ تَقْتُلَ وَلَدَكَ مَخَافَةَ أَنْ يَطْعَمَ مَعَكَ). قَالَ: ثُمَّ أَيٌّ؟ قَالَ: (أَنْ تُزَانِيَ حَلِيلَةَ جَارِكَ).

واته: (عبدالله) کوری (مسعود) (خوای لی رازی بیټ) ده لئ: پیاوئک وتی: نه ی پیغه مبهری خوا (صلی الله علیه وسلم) کام ګونا هه لای خوا ګوره ترین ګونا هه؟ فهرمووی: (نه وه یه هاوه ل بو خوا دابنیی که نه و دروستی کردووی) وتی: ئینجا چیتر؟ فهرمووی: (نه وه یه که منداله که ت بکوژیت له ترسی نه وه ی له ګه لئا ده خوات [واته له ترسی به خپوکردنی]، وتی: ئینجا چیتر؟ فهرمووی: (نه وه یه ده ست درټی به دهره وشتی بکه یته سه ر خیزانی دراوسی ت).

بلاو بوونه وه ی زیناکردن ده بیته هو ی هه لګرتنی عیلم و زانیاری و دهرکه وتنی نه زانین

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ (رضي الله عنه) قَالَ: أَلَا أُحَدِّثُكُمْ حَدِيثًا سَمِعْتُهُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه وسلم) لَا يُحَدِّثُكُمْ أَحَدٌ بَعْدِي سَمِعَهُ مِنْهُ: (إِنَّ مِنْ أَشْرَاطِ السَّاعَةِ أَنْ

يُرْفَعَ الْعِلْمُ، وَيَطْهَرَ الْجَهْلُ، وَيَفْشُو الزُّنَا، وَيُشْرَبَ الْخَمْرُ، وَيَذْهَبَ الرَّجَالُ وَتَبْقَى النِّسَاءُ،
حَتَّى يَكُونَ لِخَمْسِينَ امْرَأَةً قِيَمٌ وَاحِدٌ).

واته: (أنس) كوری (مالك) (خوای لی رازی بیئت) ده لی: ئایا فەرموودە یە کتان بۆ باس نە کەم کە لە پیغەمبەر (صلی اللہ علیہ وسلم) بیستووہ و کەس دوای من بۆتان باس ناکات کە لەوی بیستیت. (بەراستی لە نیشانەکانی نزیک بوونەوی رۆژی قیامت ئەوہ یە: علم و زانیاری بەرز دەبیتهو، نەزانین دەردە کەوێت، زینا و شەر و آل پیسی بڵاودەبیتهو، عەرەق دەخوێتەو پیاوان دەپۆن و ژنان دەمێننەو، هەتاوای لیدیت پەنجا ژن یە ک سەپەرشتکاریان دەبیئت).

ئەو ھۆکارانە ی کە یارمەتیدەرن بۆ دوور کەوتنەو و وازھێنان لە زیناکردن:

یە کەم: ئەبێ بەندە ی باوەردار بزانیئت ھەر کاتیک تاوانی کرد دەبیئت دەستبەجێ تەو بە بکات و دوای نەخات، خوای گەورە دەفەرموێت: ﴿ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴾ (النور: ۳۱).

واته: ھەمووتان تەو بە بکەن و بگەڕێنەو بۆ لای خوا ئە ی ئیمان دارەکان تا پرزگار و سەرکەوتوو بن. (تەفسیری پوختە ی قورئان).

دووھەم: ئەبێ ئیماندار ئەوہ بزانیئت دوور کەوتنەو لەم تاوانە یە کیکە لەو کارانە ی کەوا ھاوہ لەکان - خوا لێیان رازی بیئت - پەیمانیاں داوہ پیغەمبەری خوا بەھیچ شیوہ یە ک نزیک نە کەونەو و کاری وا ئەنجام نەدەن، لە فەرمودە یە ک ی سەحیحدا ھاتوہ کەوا پیغەمبەری خوا بە ھاوہ لەکانی فەرموو: ((بايعوني على أن لا تشركوا بالله شيئا، ولا تسرقوا، ولا تزنوا، ولا تقتلوا أولادكم، ولا تأتوا ببهتان تفترونه بين أيديكم وأرجلكم، ولا تعصوا في معروف، فمن وفى منكم فأجره على الله، ومن أصاب من ذلك شيئا فعوقب في الدنيا فهو كفارة له، ومن أصاب من ذلك شيئا ثم ستره الله فهو إلى الله، إن شاء عفا عنه وإن شاء عاقبه)) رواه البخاري.

سێھەم: با یە خدان بە زوو ژن ھێنان، خوای گەورە دەفەرموێت: ﴿ وَأَنْكِحُوا الْيَامَىٰ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ ۚ إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴾ (النور: ۳۲).

واته: ژن مارە بپرن بۆ پیاوانی بێ ژن و ژنانی بێ میردیش بەدەن بەشوو (میرد) ھەروہا ئەوانە ی ئیمان دارو چاکن لە کۆیلەکان (ژنیاں بۆ بینن) و کەنیزە کەکان (بیش بەدەن بەشوو) ئەگەر ئەوان ھەژارو کەم دەست بن خوا لە بەخشندە ی و بەھرە ی خوێ

دهوله مه ندو بی نیازیان ده کات وه خوا (به هره) فراوان و زانا و دانابه. (تهفسیری پوختهی قورئان).

ویبغه مبه ری خوا ده فهرمویت: (يَا مَعْشَرَ الشَّبَابِ، مَنْ اسْتَطَاعَ مِنْكُمْ الْبَاءَةَ فَلْيَتَزَوَّجْ، فَإِنَّهُ أَغْضُّ لِلْبَصَرِ وَأَحْصَنُ لِلْفَرْجِ، وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَعَلَيْهِ بِالصَّوْمِ فَإِنَّهُ لَهُ وَجَاءٌ). متفق عليه.

واته: (هر کهس له ئیوه توانای ههیه، با ژن بهیئیت، چونکه ژن هیئان باشتین هۆکاره بو چاوپاریزی و داوین پاریزی، هر کهسیکیش ناتوانی با پروژوو بگریت، چونکه بوی ده بیته قه لغان).

چوارهم: پاراستنی چاو له تیروانینی چه رام، خوی گه وره ده فهرمویت: { وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا ۖ وَلَا يَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ ۖ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولِي الْإِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَىٰ عَوَاتِ النِّسَاءِ ۗ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ }.

وه بلی به ئافره تانی ئیمانداریش چاویان داخه ن و بپارژن (له سهیر کردنی نامه حرهم) وه عه وره تیان بپارژن (له داوین پیسی) وه جوانی خویان ده رنه خه ن جگه له وهی به ده ره وهیه و دیاره له جوانی (وهك ده م و چاویان و ده ستیان) وه با سه رپوشه کانیان بده ن به سینگ و به رۆکیاندا وه جوانی خویان ده رنه خه ن (زیاد له وهی ده رده که ویت) بو میرده کانیان نه بیته یا باوکیان یا باوکی میرده کانیان یا کوره کانیان یا کوری میرده کانیان یا براکانیان یا کوری براکانیان یا کوری خوشکه کانیان یا ئافره تانی (ئیماندار) یا که نیه که کانیان یا ئه و شوین که وته و پیاوانه ی که بی نیازن له ئافره ت (وهك خزمه ت کارو پیرو نه خویش که ئاره زووی ژن و میردابه تیان نی یه) یا ئه و منداله کورانه ی که ئاگایان له له ش (عه وره ت) ی ئافره تان نه بیته (بالغ نه بووبن) (ئافره تان له کاتی پروشتن دا) قاجیان نه دهن به زه وی دا (تا ده نگی خرخال و پاوانه کانیان بیته و) بزانیته به و جوانی یه ی پنیان که شار دوپانه ته وه هه مووتان ته وبه بکه ن و بگه رنه وه بو لای خوا ئه ی ئیمان داره کان تا پرزگار و سه رکه وته و بن. (تهفسیری پوختهی قورئان).

پینجه م: ئافره تی موسلمان ده بیته سوور بیته له سه ر حیجابی ئیسلامی وداپوشین، چونکه هۆکاریکه بو پاراستنی کومه لگه.

شەشەم: تاك نه بونهوهی پیاوو ئافرهتی نامه حرهم ، چونکه به پێچهوانهوه ده بیته هۆکارێك بۆ نهجامدانی زیناکردن، وه زۆر جار به هۆی تاك بونهوهی پیاوو ئافرت به تهنیا کاری نابهجی و تاوان کراوه. بۆیه پێغه مبهری خوا علیه الصلاة والسلام لهم بارهیهوه ده فهرمویت: ((لا یخلون رجل بامرأة إلا ومعها ذو محرم، وَا تَسَافِرُ الْمَرْأَةُ إِلَّا مَعَ ذِي مَحْرَمٍ)). متفق علی صحته.

واته: ناییت هیچ پیاویك تهنیا بکهویت له گه ل هیچ ئافره تیکدا، مه گهر مه حرهمی له گه لدا بیته، ههروهها ئافرهت ناییت سه فهر بکات مه گهر له گه ل مه حرهمدا.

وقوله صلى الله عليه وسلم: ((من كان يؤمن بالله واليوم الآخر فلا يخلون بامرأة ليس لها محرم فإن ثالثهما الشيطان)) صححه الألباني.

له کۆتاییدا داواکارم له خوای گه وره هه موولایکمان بپارزیت له هه موو خراپه یه که وله گوناھی هه موولایکمانیش خویش بیته.

سه رچاوه کان:

۱- نامیلکه ی: ولا تقربوا الزنا، عبد العزيز محمد الوهیبی.

۲- بهرنامه ی دهنگی قورئان وه شان ی ۱.۴، سایتی دهنگی ئیسلام.

۳- بهرنامه ی ساباتی فهرمووده، سایتی دهنگی ئیسلام.